

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 11-11-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/4057-2/11-11-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 147/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 8-11-2011 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυόμενου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, και Γρηγόριος Λαζαράκος σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου και Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Το τακτικό μέλος Δημήτριος Μπριόλας και το αναπληρωματικό αυτού Χαράλαμπος Ανθόπουλος αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Φίλιππος Μίτλεττον, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητής και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την από 8-6-2011 (αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/4057/9-6-2011) αίτησή της η Α αναφέρει ότι έχει ζητήσει από την Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου

Αθήνας «Ο Ευαγγελισμός» να της χορηγήσει αντίγραφα (α) του Εξωδίκου που επιδόθηκε στο πιο πάνω νοσοκομείο εκ μέρους των αδελφών της και αναφέρεται στην ίδια την αιτούσα και (β) του Οικογενειακού ιστορικού του αδελφού της Β που τηρείται στην Ψυχιατρική Κλινική του πιο πάνω νοσοκομείου, καθόσον περιλαμβάνει στοιχεία που αναφέρονται και στην ίδια την αιτούσα. Η αιτούσα, η οποία είναι ιατρός, ισχυρίζεται ότι ο αδελφός της Β εισήχθη εκουσίως και παρουσία της στην πιο πάνω ψυχιατρική κλινική έχοντας επείγουσα ανάγκη νοσηλείας, αλλά στις 29-4-2011, μετά την επίδοση του αιτούμενου εξωδίκου, του χορηγήθηκε εξιτήριο και υπάρχει άμεσος κίνδυνος για την υγεία του. Η αιτούσα ζητεί τη χορήγηση των πιο πάνω αναφερόμενων στοιχείων για να ασκήσει τα νόμιμα δικαιώματά της και να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την προστασία της υγείας του αδελφού της ο οποίος, κατά τους ισχυρισμούς της δεν είναι σε θέση να επιμελείται τον εαυτό του. Επειδή το Νοσοκομείο αρνήθηκε να της χορηγήσει τα αιτούμενα στοιχεία, η αιτούσα ζητεί να αποφανθεί σχετικά η Αρχή.

Με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4057-1/29-6-2011 έγγραφο η Αρχή ζήτησε από το Νοσοκομείο να της αποστείλει αντίγραφα των αιτούμενων στοιχείων και να της γνωρίσει τις απόψεις του επί του θέματος.

Με το με αρ. πρωτ. ....-2011 (αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/5331/2-8-2011) έγγραφο το Νοσοκομείο απέστειλε στην Αρχή αντίγραφα των αιτούμενων στοιχείων και ανέφερε ότι για τα στοιχεία αυτά η γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Νοσοκομείου υπήρξε αρνητική ως προς την παράδοσή τους στην Α.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τον βοηθό εισηγητή, ο τελευταίος στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ.1 του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του ν. 2472/1997. Ειδικότερα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν «*η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών*», στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν «*η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου*».

4. Επειδή, το άρθρο 14 του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...)* 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις

λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

5. Επειδή το άρθρο 12 του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να απαντήσει εγγράφως. 2. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο

εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες: α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους. (...)». Με τη διάταξη αυτή καθιερώνεται δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων στα δεδομένα που το αφορούν και αντίστοιχη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας να ικανοποιήσει το δικαίωμα αυτό. Η άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης δεν εξαρτάται από προϋποθέσεις ούτε απαιτείται η επίκληση εννόμου συμφέροντος εκ μέρους του υποκειμένου των δεδομένων.

6. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

7. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: *«Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς»*.

8. Επειδή στην κρινόμενη υπόθεση η Α αναφέρει ότι έχει ζητήσει από την Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Αθήνας «Ο Ευαγγελισμός» να της χορηγήσει αντίγραφα (α) του Εξωδίκου που επιδόθηκε στο πιο πάνω νοσοκομείο εκ μέρους των αδελφών της και αναφέρεται στην ίδια την αιτούσα και (β) του Οικογενειακού ιστορικού του αδελφού της Β που τηρείται στην Ψυχιατρική Κλινική του πιο πάνω νοσοκομείου, καθόσον περιλαμβάνει στοιχεία που αναφέρονται και στην ίδια την αιτούσα. Η αιτούσα, η οποία είναι ιατρός, ισχυρίζεται ότι ο αδελφός της, Β, εισήχθη εκουσίως και παρουσία της στην πιο πάνω ψυχιατρική κλινική έχοντας επείγουσα ανάγκη νοσηλείας, αλλά στις 29-4-2011, μετά την επίδοση του αιτούμενου εξωδίκου, του χορηγήθηκε εξιτήριο και υπάρχει άμεσος κίνδυνος για την υγεία του. Η αιτούσα ζητεί τη χορήγηση των πιο πάνω αναφερόμενων στοιχείων για να ασκήσει τα νόμιμα

δικαιώματά της και να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την προστασία της υγείας του αδελφού της ο οποίος, κατά τους ισχυρισμούς της δεν είναι σε θέση να επιμελείται τον εαυτό του. Επειδή το Νοσοκομείο αρνήθηκε να της χορηγήσει τα αιτούμενα στοιχεία, η αιτούσα ζητεί να αποφανθεί σχετικά η Αρχή.

9. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, οι Γ, Δ, Ε και ΣΤ κοινοποίησαν την 28-4-2011 εξώδικη πρόσκληση-δήλωση-γνωστοποίηση στον Διευθυντή της Ψυχιατρικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Αθήνας «Ο Ευαγγελισμός» και τον Ζ Διευθυντή της Ψυχιατρικής Κλινικής του Νοσοκομείου Μεσολογγίου, στην οποία αναφέρονται σαφώς και κατά κύριο λόγο στην αιτούσα Α σε σχέση με την ιατρική παρακολούθηση του αδελφού τους Β, και ζητούν, μεταξύ άλλων, την έκδοση εξιτηρίου του Β από την ψυχιατρική κλινική. Στο πιο πάνω εξώδικο όμως γίνεται αναφορά και σε ευαίσθητα δεδομένα υγείας του Β, υπάρχουν όμως αναφορές και σε άλλα πρόσωπα, οι οποίες δεν συνιστούν ευαίσθητα, αλλά απλά προσωπικά δεδομένα.

10. Επειδή από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει επίσης ότι στο αιτούμενο Οικογενειακό ιστορικό του Β υπάρχουν αναφορές σχετικά με την κατάσταση της υγείας των αδελφών του, μεταξύ των οποίων είναι και η αιτούσα Α, και οι οποίες συνιστούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

11. Επειδή σε ό,τι αφορά στο εξώδικο αυτό αναφέρεται κατά κύριο λόγο στην αιτούσα Α και άρα αυτή νομίμως ασκεί το εκ του άρθρου 12 του ν. 2472/1997 δικαίωμα πρόσβασης. Περαιτέρω, όσον αφορά τις απλές αναφορές σε τρίτα πρόσωπα που υπάρχουν στο εξώδικο η αιτούσα έχει υπέρτερο έννομο συμφέρον να τις γνωρίζει, εφόσον συνδέονται με αρνητικές ενέργειες και κρίσεις για το πρόσωπό της και έχει δικαίωμα να υπερασπίσει τα δικαιώματά της (άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. ε). Όσον δε αφορά τις αναφορές στην κατάσταση της υγείας του αδελφού της, Β, η αιτούσα επίσης μπορεί να τις γνωρίσει, αφού, όπως προκύπτει από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου και τη διερεύνηση της υπόθεσης, τις πληροφορίες αυτές είχε γνωστοποιήσει ο ίδιος ο Β στην αδελφή του (άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ).

12. Επειδή σε ό,τι αφορά το Οικογενειακό ιστορικό του Β, η αιτούσα έχει μεν δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία που την αφορούν, όχι όμως και στα στοιχεία που περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα υγείας των αδελφών της, ο υπεύθυνος επεξεργασίας

πρέπει να της χορηγήσει απόσπασμα του σχετικού εγγράφου, όπου να αναφέρονται μόνο οι πληροφορίες που αφορούν την Α.

13. Επειδή η Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Αθήνας «Ο Ευαγγελισμός» οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εξώδικο, ως λοιπά υποκείμενα των δεδομένων, ότι θα χορηγήσει αντίγραφο του εξωδίκου στην Α.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή αποφαινεται ότι η Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Αθήνας «Ο Ευαγγελισμός» υποχρεούται να χορηγήσει στην Α (α) αντίγραφο του από 27-4-2011 εξωδίκου που έλαβε αρ. πρωτ. ..../...-2011, αφού προηγουμένως ενημερώσει σχετικά τα λοιπά πρόσωπα που αναφέρονται σε αυτό, δηλαδή τους (1) Γ, (2) Δ, (3) Ε, (4) ΣΤ, (5) Ζ και (6) Β, και (β) απόσπασμα από το Οικογενειακό ιστορικό του Β, στο οποίο να αναφέρονται μόνο τα στοιχεία που αφορούν την Α, αφού προηγουμένως ενημερώσει τον Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παραγεωργοπούλου